

**ЗВО «ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ
ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»**

ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

СИЛАБУС

**обов'язкової навчальної дисципліни Циклу професійної підготовки
ОК 2.1 «Товарознавство»**

Освітній ступінь	Молодший бакалавр
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Освітня програма	«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Засвоєння знань щодо визначення пріоритетних напрямів товарознавства та умов його застосування в сучасних умовах господарювання. Основним завданням дисципліни є формування у студентів знань про науково-теоретичні основи товарознавства та споживчі властивості продукції, які зумовлюють її споживчу цінність і здатність задовольняти потреби споживача.

ПЕРЕЛІК ОЧІКУВАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

ПРН 5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН 7. Демонструвати підприємливість у різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

ПРН 11. Демонструвати базові і структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.

ПРН 12. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

ПРН 13. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

СК 4. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

СК 6. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

Анотація дисципліни. Предмет, завдання та ключові поняття курсу. Предмет товарознавства. Основні категорії товарознавства. Зміст товарознавства. Методологія товарознавства. Місце товарознавчих знань в системі наукових знань. Завдання сучасного товарознавства.

Товар як об'єкт товарознавчої та комерційної діяльності. Теоретичні основи формування потреб. Абсолютні потреби. Дійсні потреби. Платоспроможні потреби. Ієрархія потреб за об'єктом спрямованості. Чинники формування потреб. Основи раціонального споживання товарів. Соціально-психологічні чинники формування соціальних потреб. Рівень задоволення потреб у товарах. Типологія споживачів та сегментація ринку товарів. Вимоги до товарів. Поняття про вимоги товарів та їх класифікація. Утилітарні вимоги до товарів та їх характеристика. Соціальні та естетичні вимоги до товарів. Вимоги до надійності товарів. Споживні властивості товарів. Натуральні властивості матеріалів і виробів. Класифікація споживних властивостей товарів. Споживні властивості призначення товарів та їх показники. Показники функціональних властивостей. Характеристика надійності товарів та її комплексних показників. Ергономічні властивості товарів. Естетичні властивості товарів та їх показники. Екологічні властивості безпеки споживання товару.

Класифікація товарів як метод товарознавства. Загальні визначення. Класифікаційна термінологія. Основними класифікаційними термінами: розряд або рівень систематики, таксономічний ряд, метод класифікації. Основні елементи наукової класифікації товарів. Об'єкт класифікації. Мета класифікації. Класифікаційна одиниця. Класифікаційні ознаки. Системи класифікації товарів.

Кодування товарів як метод товарознавства. Сутність кодування товарів. Методи кодування. Штрихове кодування продукції. Код, кодування, артикул, артикуляція; штрих-код; штрихове кодування; графічне кодування; реєстраційне кодування; класифікаційне кодування; порядкова система кодування; значеннева система кодування; UPC code; JANA; EAN.

Асортимент товарів. Загальні поняття. Показники та характеристики асортименту товарів. Управління асортиментом товарів. Основи асортиментології. Асортимент; асортиментологія; сортамент; сортимент; асорті; виробничий асортимент; торговельний асортимент; одиниця товару; вид

товару; різновид товару; зразок товару; взірець товару; партія товару; широта асортименту; повнота асортименту; структура асортименту.

Якісна характеристика товарів. Поняття якості товару. Показники якості товару. Фактори якості товару. Рівень якості товарів. Якість і конкурентоспроможність товарів. Методи оцінки якості товарів.

Чинники, які формують і зберігають якість продукції. Основні фактори, що забезпечують якість. Основні терміни і визначення в галузі контролю якості продукції. Методи контролю якості продукції. Розробка системного підходу до контролю якості продукції.

Упаковка як чинник, що зберігає якість товару. Упаковка товарів. Пакування товарів. Фасування товарів. Функції тари і пакування. Маркування та основні вимоги до нанесення його на тару і пакувальні матеріали.

Кількісна характеристика товарів. Сутність кількісної характеристики товарів. Кількісна оцінка якості товарів. Контроль якості продукції і товарів. Оцінювання якості і способи її визначення. Вимоги до якості.

Засоби товарної інформації. Функції та угруповання інформації про товар. Маркувальна інформація. Маркувально-умовна інформація. Експлуатаційно - супроводжувальна інформація. Рекламно - довідкова інформація.

Зберігання та підготовка товарів до продажу в роздрібній торгівлі. Умови зберігання товарів в підприємствах роздрібною торгівлі. Принципи зберігання товарів. Фактори, які впливають на збереженість продуктів. Зміни якісних та кількісних характеристик товарів при зберіганні. Передпродажна підготовка товарів. Умови реалізації товарів в роздрібній торгівлі.

Тема дисципліни	Компетен-тність	Програмні результати навчання
Тема 1. Предмет, завдання та ключові поняття курсу.	ЗК 1, СК 2	ПРН 5
Тема 2. Товар як об'єкт товарознавчої та комерційної діяльності.	ЗК 1, СК 4	ПРН 7
Тема 3. Класифікація товарів як метод товарознавства.	ЗК 2, СК 2	ПРН 12
Тема 4. Кодування товарів як метод товарознавства.	ЗК 7, СК 4	ПРН 11
Тема 5. Асортимент товарів.	ЗК 8, СК 2	ПРН 13
Тема 6. Якісна характеристика товарів.	ЗК11, СК6	ПРН 13
Тема 7. Упаковка як чинник, що зберігає якість товару.	ЗК 1, СК 6	ПРН 12
Тема 8. Кількісна характеристика товарів.	ЗК 7, СК 2	ПРН 13
Тема 9. Засоби товарної інформації.	СК 4	ПРН 5
Тема 12. Зберігання і підготовка товарів до продажу в роздрібній торгівлі	ЗК 8, СК 4	ПРН 7, 11

Загальна характеристика

Обсяг: 4 кредити (120 год.), з них: 28 год. - лекцій, 14 год. - практичних занять, 15 год. – індивідуальне навчально-дослідне завдання, 63 год. - самостійна робота.

Мова викладання: українська

**Система оцінювання роботи здобувачів освіти упродовж семестру
(таблиця розписується викладачем і може змінюватись)**

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
I. Обов'язкові					
1.1. Відвідування лекцій	1	7	7	7	7
1.2. Робота на семінарському і практичному занятті	1	3	3	4	4
1.3. Виконання завдань для самостійної роботи	0,5	7	3.5	8	4
1.4. Виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ)	0,5	7	3.5	8	4
1.5. Виконання модульної роботи	7	1	7	1	7
Разом			24		26
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 50					
II. Вибіркові (за вибором студента)					
Виконання завдань для самостійного опрацювання					
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу	5				
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики	5				
2.3. Складання ділової гри з конкретним прикладним матеріалом з будь-якої теми курсу	5				
2.4. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу	10				
2.5. Участь у науковій студентській конференції	5	1	5		
2.6. Дослідження українського чи закордонного досвіду	5			1	5
Разом	10	-	5	-	5
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 10					
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 60					

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;

- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

Форма підсумкового контролю: екзамен

Навчально-методичне забезпечення: лекційний матеріал та презентації, завдання до практичних занять, додаткова рекомендована література розміщено в електронному навчальному курсі на сайті Інтернет-підтримки освітнього процесу за посиланням: <https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=4795>

Рекомендована література:

Основна

1. Товарознавство : підручник (для студентів економічних спеціальностей) [Електронне видання] / Т. Ю. Мельник. – Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2020. – 364 с.
2. Товарознавство (Теоретичні основи товарознавства). Конспект лекцій [Текст] : для студ. спец. 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" ступінь бакалавр / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. підприємн. і торг. ; М.Є. Бондарчук – Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2017. – 114 с.

Додаткова

1. Конспект лекцій з дисципліни «Товарознавство» для молодших бакалаврів спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», денної та заочної форм навчання. / Укл.: І.Ю. Кутліна / – К.: Університет «Україна», 2021. – 108 с.
2. Закон України «Про захист прав споживачів»
3. Закон України «Про стандартизацію»
4. Закон України «Про підтвердження відповідності»
5. Закон України «Про акредитацію організації з оцінки відповідності»
6. Закон України «Про якість та безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини».
7. ДСТУ ISO 9000-2018. Системи управління якістю. Основні положення і словник.
8. ДСТУ ISO 9001-2018. Системи управління якістю. Вимоги.

Обов'язкове дотримання положень «Кодексу академічної доброчесності Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна», доступного за посиланням: https://uu.edu.ua/upload/universitet/normativni_documenti/academic_dobrochesnist/Codex.pdf.

Відвідування заняття	Відвідування лекційних, практичних занять є обов'язковим.
Відпрацювання пропущених занять	Здобувач освіти, який пропустив практичні заняття, самостійно вивчає матеріал за наведеними у силабусі рекомендованими джерелами, виконує завдання та надсилає результат викладачу. Через відсутність здобувача освіти на практичному занятті без

		поважних причин оцінка буде знижена.
Допуск екзамену	до	Відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного, підсумкового контролю та атестації здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, п.3.1.: Оцінювання знань здобувачів вищої та фахової передвищої освіти із навчальних дисциплін, формою підсумкового контролю яких є екзамен, здійснюється на основі результатів поточного, проміжного і підсумкового контролю знань (екзамену). Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач вищої та фахової передвищої освіти за результатами поточних і проміжних контролів, не може перевищувати 60. Здобувач вищої та фахової передвищої освіти не допускається до семестрового контролю з певної навчальної дисципліни, якщо він має заборгованості з лабораторних робіт, комп'ютерного практикуму, семестрових індивідуальних завдань, передбачених робочим навчальним планом на семестр із даної навчальної дисципліни. При цьому викладач у заліково-екзаменаційній відомості робить запис «не допущений» («F»). Здобувач вищої та фахової передвищої освіти контрактної форми навчання може бути не допущений до складання екзамену за невиконання умов контракту, про що у відомості деканат робить таку ж позначку - “не допущений”. Недопуск здобувача вищої або фахової передвищої освіти до семестрового контролю з певної навчальної дисципліни не може бути причиною недопуску його до семестрового контролю з інших навчальних дисциплін.
Підсумкова модульна оцінка		Підсумкова модульна оцінка є сумою виконаних завдань за два модулі. Максимальна модульна оцінка може складати 60 балів, якщо здобувач освіти виконав всі вимоги, зазначені у Положенні про організацію та методику проведення поточного, підсумкового контролю та атестації здобувачів вищої та фахової передвищої освіти https://uu.edu.ua/upload/universitet/normativni_documenti/Osnovni_oficiyni_doc_UU/Osvitnya_d_t/Polozh_pro_metodiku_provedennya_controlyu_ta_atestacii.pdf .
Екзаменаційна оцінка		Екзаменаційна оцінка є результатом виконання екзаменаційного завдання. Максимальна оцінка за екзамен – 40 балів.
Підсумкова оцінка дисципліни	з	Підсумкова оцінка обчислюється як сума підсумкової модульної та екзаменаційної оцінки.

Викладач:

Кутліна Ірина Юріївна, кандидат технічних наук,
професор кафедри управління та адміністрування

E-mail: kutlina53@ukr.net

Тел.: +380984151343

Адреса: вул. Львівська 23, II корп., каб. 408.

Розглянуто та затверджено на кафедрі управління та адміністрування.
Протокол №1 від 27.08.2021 р.

Завідувач кафедри

управління та адміністрування _____

Ростислав ДУБАС

Перевірено:

Начальник методичного відділу _____ Вікторія БАУЛА